

Blair, Brown of "Herbert Van Rompuy" ?

wo 18/11/2009 - 11:23 "Who is Herbert Van Rompuy? Some bureaucratic Bonaparte from Brussels." Europa heeft het in Groot-Brittannië niet makkelijk om in de aandacht te geraken. De afgelopen weken was het enkel voorpaginanieuws toen de kandidatuur van Tony Blair voor Europese president in het slop raakte.

lees ook

- Balkenende, president van Europa, misschien
- De vaste voorzitter, president voor de vrienden
- Wie verslaat "Haiku Herman"?
- Britse kranten tackelen Van Rompuy

beluister

- Britse pers hakt in op Van Rompuy

De woorden "Brussels", "Bureaucracy" en "Bonaparte" worden nogal gemakkelijk in één zin genoemd. Zo was de luxedouche van 250.000 euro die Nicolas Sarkozy in het Grand Palais in Parijs liet installeren voorpaginanieuws voor de Londense "Evening Standard", die gratis op een grote oplage wordt verspreid in de hoofdstad.

AP

De gevreesde tabloid "the Sun" maakt niet veel woorden vuil aan Europa: toen ik een paar weken terug een rondslingerend exemplaar oppikte, kreeg de dood van Boyzone-zanger Stephen Gately (volgens de eigen nieuwsgaring van de krant gestikt in eigen braaksel na een zuippartij van acht uur) acht pagina's A4 in full colour.

Een "editorial" over de nakende aanduiding van een Europese president kon amper op één bladzijde. Rode draad van de bijdrage: Europa krijgt een president, die met Obama kan spreken als zijn gelijke, maar die niet verkozen is. Dat is dus ondemocratisch. Je zou dezelfde editorialist waarschijnlijk nog sterker op zijn achterste poten hebben zien staan, mocht die president van de "Verenigde Staten van Europa" wél verkozen worden.

Brown en Van Rompuy, meer gelijkenissen dan verschillen

Wat zegt de eurosceptische Britse pers dan over Van Rompuy? Wel, bijna niets. Dat is ook niet verwonderlijk: onze

premier heeft met de grootste onderscheiding jaren aan een stuk zijn mond gehouden over Europa. Moeilijk om hem dan dingen te verwijten. Verder dan wat algemene vooroordelen komen ze niet.

Belga

Vrijdag suggereerde The Guardian (centrum-links) verrassend om Gordon Brown (foto) te nemen als "president". De Britse premier is een technocraat in hart en nieren. Hij heeft het erg lastig met de rioolpers, die op vinkenslag ligt om hem door het slijk te sleuren.

Het wordt zelfs zo erg, dat de publieke opinie zich onlangs tegen "the Sun" keerde, omdat de krant een spelfout in een handgeschreven brief naar de moeder van een omgekomen soldaat tot staatszaak probeerde te maken.

Brown lijkt zo een beetje op Herman Van Rompuy. Ze houden beiden uiteraard van publieke belangstelling. Anders zouden het geen politici zijn. Maar toch worden de scènes in de nationale politiek, die veruit de meeste aandacht krijgt, opgevoerd voor een publiek dat per SMS voor X-Factor stemt, verslingerd is aan reality-tv en personality-stories.

Het kan voor een politieke partij al volstaan om een gezicht te vervangen, om bij een verkiezing een paar procenten vooruit te gaan. Zowel in de Engelse als de Belgische situatie kan dat genoeg zijn om de premier te leveren. Als Labour Brown op een elegante manier kan vervangen door iemand met meer charisma, zoals een van de twee Millibands, kan de perceptie helemaal keren.

Eurocynisme

Gordon Brown is de "laughing stock" van de conservatieve oppositie. Wie op Youtube "William Hague" en "Blair president" intikt, belandt bijvoorbeeld op een hilarische interventie van de schaduw-minister van buitenlandse zaken in de Commons, waarin hij het tafereel beschrijft waarin Brown Tony Blair moet ontvangen als "Mister President". Om vervolgens beteuterd te vragen "When will you hand over to me?". Blair en Brown hebben Labour aan de macht gebracht, maar zijn eigenlijk rivalen.

Belga

De conservatieve oppositie doet zeer onelegante interventies om Blair uit de race te lichten. Ze gaan er prat op dat ze de verkiezingen in het voorjaar zullen winnen. Ondanks de voor hen voordelige peilingen, is dat geen zekerheid. Het kan ook nog uitdraaien op een "hung parliament", waarbij noch Labour, noch de oppositie over een duidelijke meerderheid beschikt.

Europa wordt in dat kader geïnstrumentaliseerd. Voor de Tories is het een kans om de rechten van het "Britse volk" op te eisen. De burger moet kunnen tegen Europa stemmen, als hij het niet eens is. Cameron en Hague beloven om te gaan onderhandelen in "Brussels" om bevoegdheden te laten afdalen. Daar zal op zijn best eens goed mee gelachen worden.

De conservatieven hebben zich geïsoleerd door uit de EVP-ED-fractie in het Europees Parlement te treden. En om de verdragen aan te passen, heb je unanimiteit nodig onder de lidstaten. Het Verenigd Koninkrijk uit de Unie halen, zou zelfmoord zijn. En toch gaat dit soort nonsens er heel gemakkelijk in bij de publieke opinie.

Het opiniestuk van de conservatieve Daily Telegraph, dat in de Belgische pers wordt geciteerd, is een van de typische voorbeelden van het militante eurocynisme: Europa gaat, met de fanaticus "Herbert" Van Rompuy, die een rabiaat CD&V-manifest over Europa zou hebben opgesteld, de "Union Jack" en "God Save The Queen" afpakken.

Misschien past "cynisme" beter bij de rechtse en populaire pers dan "sceptisme", omdat dat laatste impliceert een rationeel-kritische ingesteldheid. Een zekere xenofobie is in de Britse geschiedenis altijd prominent aanwezig geweest: van het continent komt alleen maar miserie. De rooms-katholieke Kerk, de Franse Revolutie, de sterke staat, Napoleon, de Kaiser, Hitler... De vrees voor deze publieke onderbuik kan leiden tot een politiek veto tegen een "federalist". Dat was toch het alibi voor Major en Blair om de vorige Belgische kandidaten te fusilleren.

Brown heeft absoluut nog niet in zijn kaarten laten kijken. Hij belijdt nog steeds lippendienst aan "president Blair". Als het hem lukt, zal het een diplomatiek huzarenstuk zijn. De conservatieven zullen er zwaar gezichtsverlies bij lijden, na hun openlijke torpedopogingen. Wordt het Van Rompuy, dan zal het zeker niet op de eerste pagina van The Sun komen. En blijft het bij de klaagzang over het bureaucratische Brussel. Tot een Brits politicus eens de moed zal hebben om te wijzen op de voordelen van Europa. De Queen regeert misschien geen wereldrijk meer, maar de Britten wonen mentaal nog steeds op een eiland.

Frederik Dhondt, Londen